

OBSAH

PŘEDMLUVA	9
1 METODOLOGICKÉ OTÁZKY ZDOKONALOVÁNÍ SYSTÉMŮ ŘÍZENÍ	11
1.1 Komplexní pojetí řízení	11
1.1.1 K PODSTATĚ ŘÍZENÍ	12
1.1.2 NEJVÝZNAMNĚJŠÍ POJETÍ ŘÍZENÍ	13
1.1.2.1 <i>Kyberneticko-logické pojetí řízení</i>	13
1.1.2.2 <i>Procesní pojetí řízení</i>	14
1.1.2.3 <i>Činnostní pojetí řízení</i>	18
1.1.2.4 <i>Ekonomické pojetí řízení</i>	20
1.1.2.5 <i>Technicistické pojetí řízení</i>	21
1.2 Posilování interdisciplinárnosti řízení	22
1.2.1 FILOZOFIZACE ŘÍZENÍ	22
1.2.2 PSYCHOLOGIZACE ŘÍZENÍ	23
1.2.3 SOCIOLOGIZACE ŘÍZENÍ	25
1.2.4 INFORMATIZACE ŘÍZENÍ	26
1.2.5 UŽITEČNOST SYSTÉMOVÝCH POZNATKŮ	30
1.3 Rozvoj organizační filozofie	32
1.3.1 SYSTÉMOVÉ KONCEPCE ORGANIZACE ŘÍZENÍ	33
1.3.2 NÁMĚTY K ROZVOJI SYSTÉMŮ ŘÍZENÍ	39
1.3.2.1 <i>Systémové rezervy v organizaci řízení</i>	40
1.3.2.2 <i>Posilování integrity systémů řízení</i>	45
2 MODEL PRŮMYSLOVÉ ORGANIZACE A JEJÍHO SYSTÉMU ŘÍZENÍ	51
2.1 Celostní modelování průmyslové organizace	51
2.1.1 METODOLOGICKÁ VÝCHODISKA	51
2.1.2 CELOSTNÍ MODEL PRŮMYSLOVÉ ORGANIZACE A JEJÍHO OKOLÍ	56
2.1.2.1 <i>Volba hledisek zkoumání a definování systémů průmyslové organizace</i>	57
2.1.2.2 <i>Vztahy různých systémů průmyslové organizace</i>	63
2.1.3 MOŽNOSTI APLIKACE CELOSTNÍHO MODELU PRŮMYSLOVÉ ORGANIZACE	65
2.2 Model systému řízení průmyslové organizace	66
2.2.1 PŘÍSTUP K MODELOVÁNÍ SYSTÉMU ŘÍZENÍ PRŮMYSLOVÉ ORGANIZACE	67

2.2.1.1	<i>Modely vlastností systému řízení průmyslové organizace . . .</i>	67
2.2.1.2	<i>Modely funkčních subsystémů systému řízení průmyslové organizace . . . . .</i>	69
2.2.1.3	<i>Vztahy modelů vlastností a funkčních subsystémů systému řízení organizace . . . . .</i>	73
2.2.2	MOŽNOSTI APLIKACE OBECNÉHO MODELU SYSTÉMU ŘÍZENÍ PRŮMYSLUVÉ ORGANIZACE	75
2.2.2.1	<i>Postup při tvorbě a hodnocení deskriptivního modelu systému řízení organizace . . . . .</i>	75
2.2.2.2	<i>Postup při tvorbě a zavádění preskriptivního modelu systému řízení organizace . . . . .</i>	76
3	ŘÍZENÍ KOMPLEXNÍCH INOVACÍ V PRŮMYSLUVÝCH ORGANIZACÍCH	78
3.1	Úloha komplexních inovací v intenzifikaci československé ekonomiky	78
3.1.1	VYMEZENÍ POJMU KOMPLEXNÍ INOVACE	78
3.1.2	ŘIDITELNOST KOMPLEXNÍCH INOVACÍ	79
3.1.2.1	<i>Vlastnosti komplexních inovací z hlediska řízení . . . . .</i>	79
3.1.2.2	<i>Principy řízení komplexních inovací . . . . .</i>	80
3.1.3	TYPY KOMPLEXNÍCH INOVACÍ	81
3.1.4	ZÁKLADNÍ PRVKY KOMPLEXNÍCH INOVACÍ	86
3.2	Přístupy k přípravě, zavádění a realizaci komplexních inovací	88
3.2.1	ANALÝZA PROCESŮ KONCEPČNÍ PŘÍPRAVY KOMPLEXNÍCH INOVACÍ	88
3.2.2	ANALÝZA PROCESŮ ŘEŠENÍ A REALIZACE KOMPLEXNÍCH INOVACÍ	88
3.3	Model systému řízení komplexních inovací a jeho aplikace ve strojírenství	89
3.3.1	ŘÍZENÍ KONCEPČNÍ PŘÍPRAVY KOMPLEXNÍCH INOVACÍ	92
3.3.2	ŘÍZENÍ VLASTNÍHO ŘEŠENÍ KOMPLEXNÍCH INOVACÍ	96
3.3.2.1	<i>Zvolený přístup k řízení . . . . .</i>	96
3.3.2.2	<i>Charakteristika objektu řízení . . . . .</i>	97
3.3.2.3	<i>Model řízení vlastního řešení komplexních inovací . . . . .</i>	98
3.3.2.4	<i>Zásady organizace řízení řešení komplexních inovací . . . . .</i>	102
3.3.3	ŘÍZENÍ REALIZACE KOMPLEXNÍCH INOVACÍ	104
3.3.3.1	<i>Zásady organizace řízení realizace komplexních inovací . . . . .</i>	107

3.4 Předpoklady pro širší využití komplexních inovací	109
3.4.1 TVŮRČÍ KLIMA PRO PŘÍPRAVU A REALIZACI KOMPLEXNÍCH INOVACÍ	109
3.4.2 VERTIKÁLNÍ DĚLBA V ŘÍZENÍ KOMPLEXNÍCH INOVACÍ.	111
3.4.3 „ZVLÁŠTNÍ REŽIM“ ŘÍZENÍ KOMPLEXNÍCH INOVACÍ	111
3.4.4 ZVÝŠENÍ KVALITY DODAVATELSKO-ODBĚRATELSKÝCH VZTAHŮ	112
3.4.5 ORGANIZAČNÍ A KÁDROVÉ PŘEDPOKLADY	113
4 CÍLOVĚ PROGRAMOVÉ ŘÍZENÍ VÝZKUMNÉHO ÚSTAVU	116
4.1 Cílové programy výzkumného ústavu	117
4.1.1 TVORBA CÍLOVÝCH PROGRAMŮ	118
4.1.2 DLOUHODOBÉ VÝZKUMNÉ PROGRAMY	120
4.1.3 KOMPLEXNÍ ÚKOLY TECHNICKÉHO ROZVOJE	122
4.2 Formy řízení cílových programů	124
4.2.1 CÍLOVĚ PROGRAMOVÁ ORGANIZAČNÍ STRUKTURA	124
4.2.2 PORADNÍ A ŘÍDÍCÍ ORGÁNY	127
4.2.3 VYTVÁŘENÍ PODMÍNEK PRO CÍLOVĚ PROGRAMOVÉ ŘÍZENÍ	130
4.2.4 KONTROLA V CÍLOVĚ PROGRAMOVÉM ŘÍZENÍ	133
4.3 Vnitroustavní chozrasčot	134
4.3.1 HLAVNÍ PRINCIPY VNITROÚSTAVNÍHO CHOZRASČOTU	134
4.3.2 PRŮNIK LINIOVÉ ŠTÁBNÍHO A CÍLOVĚ PROGRAMOVÉHO ŘÍZENÍ	136
4.3.3 CHOZRASČOTNÍ PODNĚCOVÁNÍ EFEKTIVNOSTI	138
4.4 Stimulace a hmotná zainteresovanost	142
4.4.1 PRINCIP ZÁSLUHOVOSTI A DIFERENCIACE V ODMĚŇOVÁNÍ	142
4.4.2 INDIVIDUÁLNÍ A KOLEKTIVNÍ ODMĚNY A PRÉMIE	143
4.4.3 STIMULACE VYSOKÉ KVALITY TECHNICKÉHO ŘEŠENÍ	144
4.4.4 STIMULACE VYSOKÉ HOSPODÁRNOSTI ŘEŠENÍ	144
4.5 Politická podpora cílově programového řízení	145
4.5.1 ZPŮSOBY POLITICKÉ PODPORY	150
4.6 Vliv vnějších podmínek na cílově programové řízení výzkumného ústavu	151
4.6.1 PODNIK	151

4.6.2	PODNIK A ZÁVOD JAKO REALIZÁTOR VÝSLEDKŮ ŘEŠENÍ	153
4.6.3	VLIV OKOLÍ NA CÍLOVĚ PROGRAMOVÉ ŘÍZENÍ ÚSTA- VU	154
4.7	Další rozvoj cílově programového řízení ve výzkumném ústavu	155
5	CÍLOVĚ PROGRAMOVÉ ŘÍZENÍ PRŮMYSLOVÉHO PODNIKU	157
5.1	Koncepce cílově programových přístupů k řízení	157
5.2	Cíle podniku	157
5.2.1	POJETÍ CÍLŮ A PROCES JEJICH STANOVENÍ	157
5.2.2	STRUKTURA CÍLŮ	162
5.2.2.1	<i>Rozvojové a dílčí cíle podniku</i>	163
5.2.2.2	<i>Krátkodobé a operativní cíle</i>	163
5.2.2.3	<i>Prověrka zabezpečení úkolů</i>	167
5.2.3	ÚLOHA UKAZATELŮ PŘI STANOVENÍ CÍLŮ	167
5.3	Cesty k dosažení cílů	168
5.3.1	OPATŘENÍ — PŘEDPOKLAD SPLNĚNÍ CÍLŮ	168
5.3.2	PROGRAMY — PROSTŘEDKY K DOSAŽENÍ ROZVOJO- VÝCH CÍLŮ	169
5.3.3	STRUKTURA PROGRAMŮ	170
5.4	Organizační změny v systému řízení podniku	172
5.4.1	ZMĚNY V ORGANIZAČNÍ STRUKTUŘE	172
5.4.2	CÍLOVĚ PROGRAMOVÁ ORGANIZAČNÍ STRUKTURA .	174
5.4.3	KOORDINAČNÍ RADA	174
5.4.4	GARANT PROGRAMU, ŘEŠITELSKÉ A REALIZAČNÍ TÝMY	175
5.5	Stimulace a hmotná zainteresovanost v cílově programovém řízení	176
5.5.1	POŽADAVKY NA HMOTNOU ZAINTERESOVANOST .	176
5.5.2	POŽADAVKY NA MZDOVÉ FORMY	178
5.5.2.1	<i>Prémie a roční odměny</i>	178
5.5.2.2	<i>Osobní ohodnocení</i>	179
5.6	Kontrola v cílově programovém řízení	179
5.6.1	MÍSTO A POSLÁNÍ KONTROLY	179
5.6.2	PŘEDBĚŽNÁ, PRŮBĚŽNÁ A NÁSLEDNÁ KONTROLA . .	180
5.6.3	OBČASNÁ A SOUSTAVNÁ KONTROLA	180

5.7	Soustava informací pro cílově programové řízení	181
5.7.1	NÁROKY NA OBSAH INFORMAČNÍ SOUSTAVY	181
5.7.2	OSTATNÍ POŽADAVKY NA INFORMAČNÍ SOUSTAVU	182
5.8	Ekonomická propaganda a agitace v cílově programovém řízení	182
5.8.1	ORIENTACE A USMĚRŇOVÁNÍ EKONOMICKÉ PROPAGANDY A AGITACE	182
5.8.2	FORMY EKONOMICKÉ PROPAGANDY A AGITACE	184
5.9	Chování cílově programových systémů řízení	185
5.9.1	REŽIMY CÍLOVĚ PROGRAMOVÉHO ŘÍZENÍ	185
5.9.2	SOUČINNOST STRANICKÝCH A ODBOROVÝCH ORGANIZACÍ	189
6	ROZVÍJENÍ SYSTÉMŮ ŘÍZENÍ	191
6.1	Stadia rozvoje systémů řízení	191
6.1.1	STADIUM STRATEGICKÉ PŘÍPRAVY INOVACE SYSTÉMŮ ŘÍZENÍ	192
6.1.2	STADIUM ŘEŠENÍ INOVACÍ SYSTÉMŮ ŘÍZENÍ	192
6.1.3	STADIUM REALIZACE A VYUŽITÍ INOVACE SYSTÉMŮ ŘÍZENÍ	192
6.2	Prognózy rozvoje systémů řízení	194
6.2.1	STRUKTURA PROGNÓZOVÁNÍ SYSTÉMŮ ŘÍZENÍ	195
6.2.2	INFORMAČNÍ ZABEZPEČENÍ PROGNÓZOVÁNÍ SYSTÉMŮ ŘÍZENÍ	195
6.2.3	ORGANIZAČNÍ ZABEZPEČENÍ PROGNÓZOVÁNÍ SYSTÉMŮ ŘÍZENÍ	196
6.3	Koncepce rozvoje systémů řízení	198
6.3.1	STRUKTURA TVORBY KONCEPCE ROZVOJE SYSTÉMŮ ŘÍZENÍ	198
6.3.2	INFORMAČNÍ ZABEZPEČENÍ KONCEPCE ROZVOJE SYSTÉMŮ ŘÍZENÍ	199
6.3.3	ORGANIZAČNÍ ZABEZPEČENÍ KONCEPCE ROZVOJE SYSTÉMŮ ŘÍZENÍ	200
6.4	Programy rozvoje systémů řízení	200
6.4.1	STRUKTURA TVORBY PROGRAMŮ ROZVOJE SYSTÉMŮ ŘÍZENÍ	201
6.4.2	INFORMAČNÍ ZABEZPEČENÍ TVORBY PROGRAMŮ ROZVOJE SYSTÉMŮ ŘÍZENÍ	202

6.4.3 ORGANIZAČNÍ ZABEZPEČENÍ TVORBY PROGRAMŮ ROZVOJE SYSTÉMŮ ŘÍZENÍ	203
6.5 Předprojektová příprava inovací systémů řízení	203
6.5.1 STRUKTURA PŘEDPROJEKTOVÉ PŘÍPRAVY INOVACÍ SYSTÉMŮ ŘÍZENÍ	204
6.5.2 INFORMAČNÍ A ORGANIZAČNÍ ZABEZPEČENÍ PŘED- PROJEKTOVÉ PŘÍPRAVY INOVACÍ SYSTÉMŮ ŘÍZENÍ	206
6.6 Projektování inovací systémů řízení	206
6.6.1 STRUKTURA PROJEKTOVÁNÍ INOVACÍ SYSTÉMŮ ŘÍZENÍ	207
6.6.2 INFORMAČNÍ A ORGANIZAČNÍ ZABEZPEČENÍ PRO- JEKTOVÁNÍ INOVACÍ SYSTÉMŮ ŘÍZENÍ	210
6.7 Zavedení inovací systémů řízení	211
6.7.1 POSTUP ZAVEDENÍ INOVACÍ SYSTÉMŮ ŘÍZENÍ	213
6.7.2 INFORMAČNÍ A ORGANIZAČNÍ ZABEZPEČENÍ ZAVE- DENÍ INOVACÍ SYSTÉMŮ ŘÍZENÍ	214
6.8 Provoz inovovaných systémů řízení	215
6.8.1 POSTUP PŘI PROVOZU INOVOVANÝCH SYSTÉMŮ ŘÍZENÍ	216
6.8.2 INFORMAČNÍ A ORGANIZAČNÍ ZABEZPEČENÍ PRO- VOZU SYSTÉMŮ ŘÍZENÍ	218
LITERATURA	219
REJSTŘÍK	221